



IES RIBEIRA DO LOURO

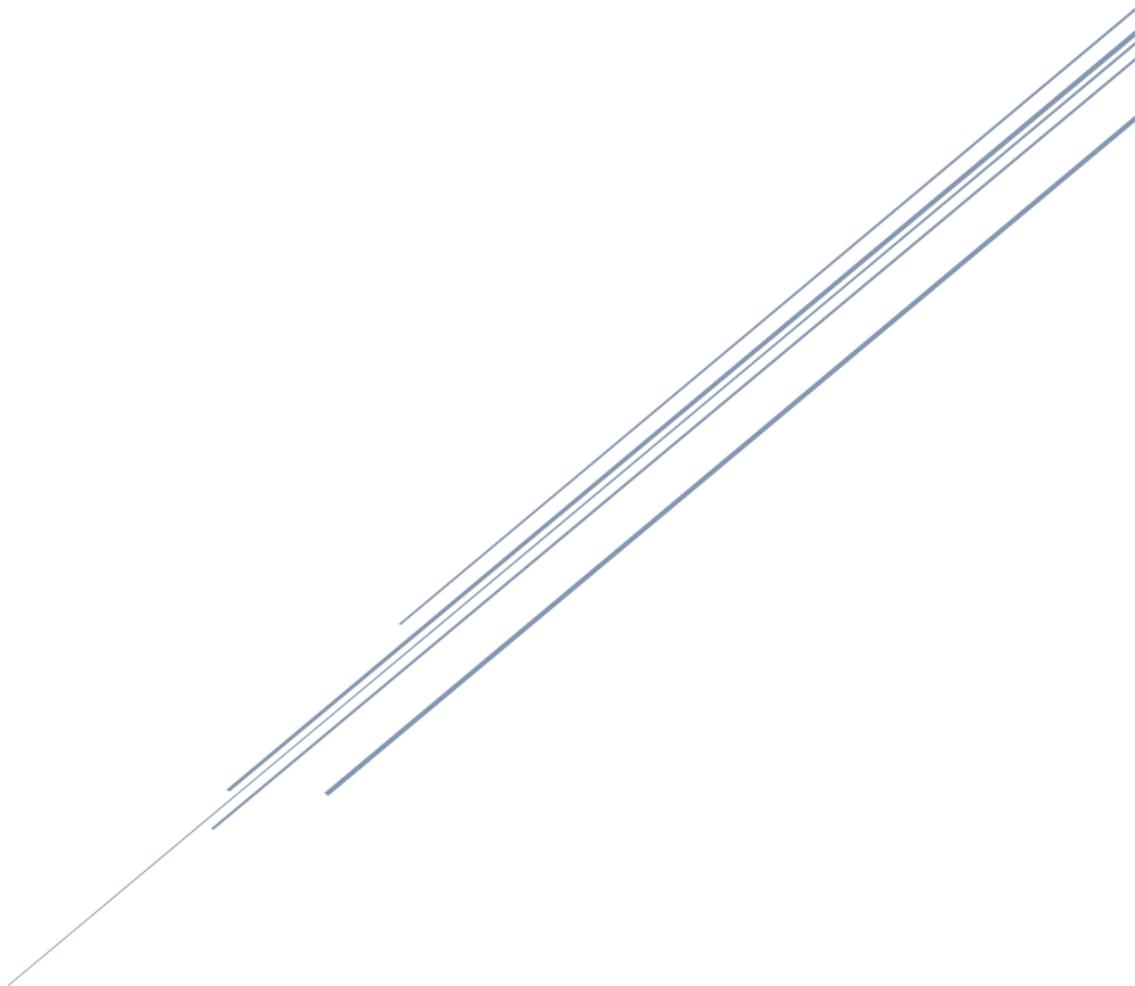
Ribeira, s/n – Torneiros, 36410 O PORRIÑO
Telf.: 986 33 39 56 – Fax: 986 33 37 84



FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL

CURSO 2023-24



IES RIBEIRA DO LOURO
DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN



ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN.

2. OBXECTIVOS.

- a. Obxectivos xerais.
- b. Obxectivos específicos.

3. CONTIDOS.

4. ACCIÓNS PRIORITARIAS.

5. ACTIVIDADES E TEMPORALIZACIÓN.

- a. Para o alumnado.
- b. Para o profesorado, especialmente para as persoas titoras.
- c. Para as familias..
- d. Centros adscritos.

6. METODOLOXÍA.

7. RECURSOS.

- a. Recursos materiais.
- b. Recursos humanos.

8. AVALIACIÓN.

- a. Tempos da avaliação
- b. Criterios de avaliação
- c. Instrumentos de avaliação.

9. CONCLUSIÓN E DIFUSIÓN.



1. INTRODUCCIÓN.

A orientación académico-profesional é a parte do proceso de orientación dun centro educativo que se ocupa de facilitar a toma de decisións de cada alumno ou alumna respecto o seu itinerario académico e/ou profesional.

As actuacións a realizar no presente curso terán en conta as seguintes cuestións:

- Sensibilizar ao alumnado da necesidade de reflexionar sobre e para a planificación do seu proxecto de futuro individual.
- Ofrecer dende o noso centro educativo os recursos necesarios para o análise, a investigación e o procesamento da información previos á toma de decisións.
- Favorecer unha orientación profesional non discriminatoria e con perspectiva de xénero.

Aínda que a orientación académica e profesional adquire especial relevancia naqueles intres nos que o alumnado debe elixir entre distintas opcións que poidan condicionar en grande medida o seu futuro académico e profesional, entendemos esta acción orientadora como un proceso que hai que desenvolver ao longo de todas as etapas educativas.

Por outra banda, concibimos a orientación vocacional (OV) dende o punto de vista do modelo facilitador que promove o acompañamiento e o asesoramento. Entendendo que o alumnado debe ter un papel activo no seu propio proceso decisional.

Ademais a nosa labor, abarca non só a alumna ou alumno, se non tamén as familias, o profesorado, especialmente ao profesorado titor ou titora e, en última instancia a comunidade educativa.



Aínda que é a hora semanal de titoría grupal na aula o espazo idóneo para traballar estes contidos (e así aparece recollido na programación do noso Plan de Acción Titorial de centro e no POE do departamento), teremos tamén en conta que moitos dos coñecementos e habilidades implicados na toma de decisións adquírense no marco do currículo, a través das aprendizaxes realizadas nas distintas áreas e materias.

Por tanto, a OV debemos concibila como un aprendizaxe transversal que é necesario empezar nas primeiras etapas educativas, en coordinacións cos CEIPs.

2. OBXECTIVOS.

a. Obxectivos xerais.

Son obxectivos xerais os seguintes:

- **Facilitar a toma de decisións do alumnado respecto do seu itinerario académico e/ou profesional.**
- **Proporcionar unha orientación académica e profesional individualizada e diversificada,** favorecendo a súa madureza vocacional e os seus procesos de decisión, coa finalidade de capacitarlos para a súa propia autoorientación no momento actual e no futuro.
- **Facilitar información sobre o mundo laboral, saídas académicas e profesionais** ás que poidan optar os alumnos da ESO, Bacharelato, Ciclos Formativos, FP Básica, adultos...
- **Axudar ao alumnado,** especialmente aos más indecisos e aos que presentan necesidades específicas de apoio educativo, **na toma de decisións nos momentos de máis risco ou dificultade**, como son: ingreso nun novo centro, cambio de ciclos ou etapas, elección de materias optativas e de itinerarios formativos e profesionais.



- **Participar no Consello Orientador** individualizado, de xeito especial para aqueles que teñen máis dificultades na súa toma de decisión.

b. Obxectivos específicos.

Para acadar estes obxectivos xerais, propóñense os seguintes obxectivos específicos:

En relación co alumnado.

- Favorecer e potenciar o autocoñecemento no alumnado.
- Proporcionarlle información sobre os itinerarios académicos e profesionais, así como, sobre a situación actual do mercado laboral.
- Desenvolver habilidades de procura e tratamiento da información.
- Desenvolver a reflexión e capacidade crítica para realizar a súa propia toma de decisións.
- Eliminar os estereotipos e prejuízos sexistas para que fundamenten as súas decisións nas súas capacidades, aptitudes e intereses.

Coas familias.

- Informar dos distintos itinerarios educativos e profesionais aos que poden optar os seus fillos e fillas.
- Contribuír a un maior coñecemento dos intereses dos seus fillos e fillas.
- Posibilitar a súa implicación e apoio no proceso de toma de decisión.
- Asesorar sobre recursos e asociacións da contorna no caso de acnee.

Co profesorado:

- Implicalos no desenvolvemento do POAP.



- Asesorar nas opcións académicas e profesionais do seu alumnado, posto que moitas veces, son os primeiros receptores das demandas do seu grupo-clase (sobre todo a persoa titora).

3. CONTIDOS.

Ao longo dos distintos niveis educativos do centro, analizaranse e traballaranse os seguintes contidos relacionados cos obxectivos salientados:

- O autocoñecemento :
 - Aptitudes, intereses...
 - Eliminación de estereotipos sexistas, perspectiva de xénero.
- O Sistema Educativo:
 - Características do sistema educativo e as leis educativas.
 - Os criterios de promoción e de titulación nas diferentes etapas educativas.
 - As materias optativas (na ESO, no Bacharelato...) e itinerarios académicos.
 - Modalidades de bacharelato e centros onde se imparten.
 - Saídas académicas ao remate de cada etapa.
 - As probas de acceso : acceso a ciclos formativos, probas libres, probas de acceso á universidade ...
- O mundo laboral:
 - Profesións, contratos, seguridade social...
 - A inserción laboral (confección dun currículo, as entrevistas de traballo...)



4. ACCIÓNS PRIORITARIAS.

De forma xeral, levaranse a cabo as seguintes accións prioritarias:

1. Actualizar e desenvolver o POAP.
2. Asesorar, informar sobre as Ensinanzas de Réxime Especial entre o alumnado.
3. Informar e orientar ao alumnado de forma xeral e individual sobre as diferentes opcións académicas e profesionais.
4. Atención preferente ao alumnado que finaliza a FPB, alumnado con NEE ou en risco de exclusión sociocultural no que se refire á transición á vida activa.
5. Fomentar a perspectiva de igualdade de xénero no ámbito laboral.
Reducir estereotipos sexistas.
6. Asesorar as familias no proceso de madurez vocacional e de TD dos seus fillos.
7. Informar aos alumnos que desexen coñecer a oferta formativa do noso IES.
8. Fomentar o autocoñecemento e a TD, como contidos transversais e aplicables a distintos ámbitos e momentos da vida.
9. Deseñar e promover un asesoramento vocacional grupal e individual que conteemple as novas tecnoloxías e as redes sociais.



10. Coordinarnos cos diferentes organismos (universidade, concello...) que formarán parte das actuacións do POAP.
11. Manter actualizado o taboleiro do DO, no referente a información académica e profesional.
12. Levar a cabo activades para diminuír a taxa de absentismo escolar e o abandono temperá (Contrato Programa - QUÉDAT).
13. Avaliación do POAP e das actividades desenvoltas (3º trimestre)..

5. ACTIVIDADES E TEMPORALIZACIÓN.

a. Para o alumnado.

En canto a **ESO** e a **PP básica**, a través da hora de titoría fundamentalmente, levaranse a cabo actividades relacionadas cos contidos descritos anteriormente. Estes, de forma xeral, estarán distribuiranse da seguinte forma:

ESO	1ºTRIM	ATOCONCEMENTO
	2ºTRIM	COÑECIMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO
	3ºTRIM	COÑECIMENTO DO MUNDO LABORAL.

Ademais, realizaranse as seguintes actividades:

- Charla informativa no 2º trimestre impartida polo Departamento de Orientación para os distintos cursos da ESO, atendendo o momento educativo no que se atopan e as necesidades que poden presentar. (2ª avaliación).



- Saída Feira de Educación e Formación de Mos para 4ºESO e 2º de FP básica: onde poderán recoller información sobre diferentes estudos superiores(2ª avaliação).
- Asesoramento na realización do Consello Orientador en 2º e 4º da ESO (terceira avaliação).
- Asesoramento ao alumnado, ao profesorado e as familias, no proceso de proposta do alumnado á FP básica. Entrevistas individualizadas co alumnado susceptible de pasar a FPB (terceira avaliação).
- Información sobre as diferentes convocatorias de probas e acceso ao longo do curso: probas libres de acceso a FP, becas... (todo o curso).
- Participación no programa "Que non te lñien, ti elixes" (4ºESO).

No **bacharelato**, ao non dispoñer da hora de titoría as actividades a realizar dentro do POAP serán:

- Charla informativa no 2º trimestre impartida polo Departamento de Orientación para ambos curso, atendendo o momento educativo no que se atopan e as necesidades que poden presentar. (2ª avaliação).
- Visita a UVIGO para 2º Bacharelato, o alumnado visitará a universidade de Vigo, dentro do programa dirixido a novo alumnado, onde recibirá información das diferentes titulacións da universidade (2ª avaliação).
- Charla da UVIGO para 2º Bacharelato: Solicitarase unha charla a Uvigo, para informar ao alumnado das titulacións universitarias e do proceso de inscrición (2ª avaliação).
- Saída Feira de Educación e Formación de Mos para 2º Bacharelato: onde poderán recoller información sobre diferentes estudos superiores (2ª avaliação).



- Información sobre as diferentes convocatorias de probas e acceso ao longo do curso: probas libres de acceso a FP, probas da ABAU, inscripción a universidade, residencias, becas... (todo o curso).

Nos **ciclos formativos de GM e GS** as actividades a desenvolver serán:

- Charla informativa no 2º trimestre impartida polo Departamento de Orientación para ambos curso, atendendo o momento educativo no que se atopan e as necesidades que poden presentar (2ª avaliación).
- Visita a UVIGO para o segundo curso de FPS que poida estar interesado en acceder a unha universidade: o alumnado visitará a universidade de Vigo, dentro do programa dirixido a novo alumnado, onde recibirá información das diferentes titulacións da universidade (2ª avaliación).
- Charla da UVIGO para o segundo curso de FPS que poida estar interesado en acceder a unha universidade: Solicitarase unha charla a Uvigo, para informar ao alumnado das titulacións universitarias e do proceso de inscrición (2ª avaliación).
- Saída Feira de Educación e Formación de Mos para o segundo curso de FPS e FPM: onde poderán recoller información sobre diferentes estudos superiores (2ª avaliación).
- Información sobre as diferentes convocatorias de probas e acceso ao longo do curso: probas libres de acceso a FP, probas da ABAU, inscripción a universidade, residencias, becas... (todo o curso).

Para o alumnado matriculado en **Adultos** realizarase:

- Charla informativa no 2º trimestre impartida polo Departamento de Orientación para os distintos niveis, sobre as diferentes opcións que poden ter. (2ª avaliación).



- Información sobre as diferentes convocatorias de probas e acceso ao longo do curso: probas libres de acceso a FP, cursos do INEM, becas... (todo o curso).

Ademais, atenderase de forma individual aquelas cuestión que o alumnado precise ou a súa familia.

b. Para as familias.

- Charla informativa no 2º trimestre impartida polo Departamento de Orientación para os distintos niveis, sobre as diferentes opcións académica e profesionais que poden ter. As sesións irán orientadas fundamentalmente as familias con alumnado matriculado nos últimos cursos de cada etapa.
- Asesoramento as familias, no proceso de proposta do alumnado á FP básica. Entrevistas individualizadas coas familias do alumnado susceptible de pasar a FPB (terceira avaliación).

Ademais, atenderase de forma individual aquelas cuestión que sexan demandadas de forma específica ao departamento. Especialmente as familias neae.

c. Para o profesorado, especialmente para as persoas titoras.

Durante todo o curso manterase unha relación estreita coas persoas titoras para resolver as posibles demandas do alumnado e poder asesoralos, para que eles e elas teñan información tamén que permita responder as diferentes cuestións das familias e do alumnado.



Asesoramento ao alumnado, ao profesorado e as familias, no proceso de proposta do alumnado á FP básica. Entrevistas individualizadas co alumnado susceptible de pasar a FPB (terceira avaliación).

O profesorado , facilitará ao departamento as inquedanzas percibidas polo seus alumnos e alumnas.

Será moi importante o papel do profesorado de FOL de cara o alumnado de ciclos e ao seu asesoramento.

Centros Adscritos.

No que respecta á coordinación cos centros de Primaria adscritos, colaborarase na organización das accións de orientación académica co alumnado de 6º de primaria, que se incorporarán ó noso centro o vindeiro curso. A transición do alumnado ao centro, é un aspecto esencial que require dunha colaboración importante cos centros adscritos. Consideramos as actividades a realizar neste contexto contribúen a unha mellor integración do alumnado de nova incorporación (sesións formativas, visita ao IES...).

6. METODOLOXÍA.

Partiremos do **principio de constructivismo**, da importancia da implicación e participación activa do alumando, como protagonistas da súa propia vida que son e das súas decisións. Favorecendo contidos prácticos e funcionais.

O DO actuará dende unha **perspectiva global, sistémica e sistemática** onde a planificación é esencial para o desenvolvemento do PAT que non debe perder de vista a contorna e a implicación de todos os axentes educativos. Ademais teremos presente que:

- Os obxectivos e os contidos, son os referentes principais, pero consideraremos o **PAT como un documento aberto e flexible**, de forma



que podamos adaptarnos a novas exixencias ou necesidades que a través da avaliación continua vaímos detectando.

- Deseñamos un programa non só para o alumnado se non tamén con el, o feedback e o **coñecemento das súas inquietudes** e das súas opinións serán necesario para acadar os obxectivos formulados.
- Será importante emplegar **diferentes tipos de agrupamentos e actividades** que favorezan o dinamismo na aprendizaxe.
- Potenciarase o traballo cooperativo.
- A figura do docente ou orientador como **mediador da aprendizaxe** e procurando sempre a máxima interacción profesor- alumno/a.
- As actividades deseñaranse e levaranse a cabo tendo en conta as necesidades de todo o alumnado e dende a perspectiva do modelo **DUA**.
- O PAT debe favorecer a a autonomía e o desenvolvemento social, persoal e académico.
- Será recomendable evitar a simple actividade expositiva do profesor, potenciándose o traballo en grupos.

7. RECURSOS.

a. Recursos materiais

Para o desenvolvemento das anteriores actuacións, empregaránse materiais variados cos que transmitir a información ao alumnado: material impreso, folletos informativos, visionado de vídeos... Así mesmo, potenciaránse o uso das TIC, facilitaranse direccións de páxinas web para consulta sobre distintas profesións, sobre as universidades, sobre ensinanzas de réxime especial...

Outro recurso útil é a utilización do taboleiro reservado ao Departamento de Orientación cunha localización idónea para ser visto con



facilidade por todo o alumnado, onde se exponen diversas informaciones, así como folletos que os propios alumnos poderán coller de xeito individual.

Por outra banda, contarase no centro con test de OV, que de ser necesario poderán aplicarse ao alumnado con maior grado de incertidumbre.

b. Recursos humanos.

En canto aos recursos humanos, aínda que é o Departamento de Orientación quen elabora o Plan de Orientación Académico Profesional (segundo as directrices da CCP), no seu desenvolvimento participa todo o profesorado en xeral. En particular, teñen un papel saliente as persoas titoras co alumnado do seu grupo-clase; o profesorado de FOL, en todo o relativo á información e a orientación sobre a incorporación ao mundo laboral; a xefatura de estudos, como coordinadora de todo o proceso; e a orientadora, como figura responsable do asesoramento grupal e individual do alumnado en xeral, e como ligazón entre o centro e outras institucións relacionadas coa OV.

8. AVALIACIÓN.

A avaliação resulta esencial para o noso traballo, xa que nos permite reflexionar sobre as actuacións que levamos a cabo. A avaliação do POAP terá en conta as seguintes cuestións:

a. Tempos da avaliação.

- Avaliación inicial: que inclúe a valoración das necesidades e do deseño do programa. Permite adaptar o programa as necesidades.
- Avaliación continua: que implica a continúa revisión do desenvolvemento do programa e a posibilidade de modificar e adaptar o programa en función das necesidades e ou problemas que vaian xurdindo



- Avaliación final: a que realizaremos unha vez finalizada e recollerá a consecución dos obxectivos e as propostas de mellora para os próximos anos.

b. Criterios de avaliação.

Grado, de cumprimento dos obxectivos, grado de satisfacción e aprendizaxe, nº de actividades realizadas, implicación dos participantes, grado de coordinación, novidade dos contidos, idoneidade das actividades, proxección cara o exterior, axuste actividade-necesidade...

c. Instrumentos de avaliação.

Para realizar a avaliação nos diferentes tempos utilizaremos métodos complementarios, que aporten información cuantitativa e cualitativa e que aporten validez e fiabilidade.

Así, para avaliação e seguimento usaremos os cuestionarios estruturados, as reunións realizadas (da CCP, titores, departamento, XE, claustro...) a observación (na aula e do traballo realizado), as entrevistas con profesionais implicados das que se recollerán os datos mais relevantes, o análise das actas e das memorias do centro. A través das entrevistas tamén obteremos información sobre o grado de satisfaccións do alumnado e das familias.

Así mesmo, avaliarase a través das reunións do Departamento de Orientación, realizarase o análise do desenvolvemento do POAP, onde se recollerán as opinións e suxestións de todos os integrantes respecto do realizado.



IES RIBEIRA DO LOURO

Ribeira, s/n – Torneiros, 36410 O PORRIÑO
Telf.: 986 33 39 56 – Fax: 986 33 37 84



FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

9. Conclusión-Difusión.

A difusión do programa, así como o seus obxectivos, será esencial para alcanzar a implicación necesaria por parte de toda a comunidade educativa.

En O Porriño, a 6 de outubro de 2023

Eva Herbello Prieto

Xefa do Departamento de Orientación